

**ÖSTERSUNDS
KOMMUN**
STAAREN TJÆLTE

REVISIONSRAPPORT
**GRUNDLÄGGANDE
GRANSKNING AV
VALNÄMNDEN
2021**

Carina Hemmingsson,
Sakkunnig
Dnr: REV/00021-2021

Innehållsförteckning

1	INLEDNING/BAKGRUND.....	3
2	SYFTE, REVISIONSFRÅGA OCH AVGRÄNSNING	3
3	AVGRÄNSNING.....	3
4	REVISIONSKRITERIER.....	4
5	ANSVARIG STYRELSE/NÄMND	4
6	METOD	4
7	RESULTAT AV GRANSKNINGEN	4
7.1	STYRNING, UPPFÖLJNING OCH KONTROLL.....	4
7.1.1	Verksamhetsplan och budget	4
7.1.2	Uppföljning och rapportering	5
7.1.3	Beslut om åtgärder	5
7.2	RESULTAT, EKONOMI OCH VERKSAMHET	7
7.2.1	Uppdrag utifrån fullmäktiges övergripande mål.....	7
7.2.2	Ekonomiskt resultat förenligt med budget.....	7
8	KVALITETSSÄKRING	9
9	UNDERTECKNANDE.....	9

1 INLEDNING/BAKGRUND

Kommunens revisorer granskar årligen i den omfattning som följer av god revisionsred all verksamhet som bedrivs inom styrelsen och nämndernas verksamhetsområden. Revisorerna prövar om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Nämnderna ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt, samt de föreskrifter som gäller för verksamheten följs. De ska även se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Den grundläggande granskningen genomförs varje år avseende nämnder och styrelser och är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser.

Vid föregående års granskning bedömdes att nämnden inte hade gjort någon riskanalys eller tagit fram internkontrollplan för beslut baserad på kommunens riktlinje för intern styrning och kontroll.

Ovanstående iakttagelser kommer att följas upp som en del av den grundläggande granskningen.

2 SYFTE, REVISIONSFRÅGA OCH AVGRÄNSNING

Syftet med den grundläggande granskningen har varit att ge underlag för revisorerna att uttala sig om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt sätt, om verksamheten sköts på ett ekonomiskt tillfredställande sätt och om den interna kontrollen varit tillräcklig.

Revisionsfrågor

Granskningen besvarar följande revisionsfrågor:

Styrning, uppföljning och kontroll

- Har nämnden antagit en verksamhetsplan och budget för sin verksamhet?
- Har nämnden haft en regelbunden uppföljning och rapportering av ekonomi och verksamhet?
- Har nämnden fattat beslut om åtgärder vid avvikelser från budget och i verksamheten?
- Har nämnden bedrivit ett systematiskt arbete med risker utifrån en fastställd internkontrollplan?
- Har nämnden vidtagit åtgärder utifrån föregående års grundläggande granskning?

Resultat, ekonomi och verksamhet

- Har nämnden genomfört och återrapporterat fastställda uppdrag?
- Har nämnden ett ekonomiskt resultat förenligt med budget?

3 AVGRÄNSNING

Granskningen har avgränsats till verksamhetsåret 2021. Nämndens räkenskaper omfattas inte av denna granskning då de granskas i samband med kommunens bokslut.

4 REVISIONSKRITERIER

Vår bedömning har utgått från:

- Kommunallagen (2017:725)
- Reglemente för nämnden
- Mål och budget 2021
- Riktlinje för mål och budget i Östersunds kommun
- Riktlinje planeringsförutsättningar för mål och budgetarbete
- Fullmäktigebeslut

5 ANSVARIG STYRELSE/NÄMND

Granskningen avser valnämnden.

6 METOD

Granskningen omfattar dokumentstudier av nämndens verksamhetsplan, protokoll, delårs- och årsrapporter med mera. Därtill kan till exempel hearings, intervjuer, inhämtning av skriftliga svar på frågor komma att ske.

Substansgranskning utförs för att i erforderlig omfattning verifiera gjorda utsagor samt att system och rutiner fungerar på avsett sätt.

7 RESULTAT AV GRANSKNINGEN

7.1 STYRNING, UPPFÖLJNING OCH KONTROLL

7.1.1 Verksamhetsplan och budget

Revisionsfråga: Har nämnden antagit en verksamhetsplan och budget för sin verksamhet?

Nämndens verksamhetsplan är oförändrad från tidigare år gällande budget 2021. Nämnden har antagit en verksamhetsplan och budget för 2021¹.

Nämnden har marginella kostnader mellan valåren, endast sammanträdesarvoden och lokalhyra för förvaring av valmaterial. Det framgår i verksamhetsplan 2021 en budgetplan även för åren 2022 och 2023.

Bedömning

- Vi bedömer att nämnden har antagit en verksamhetsplan och budget för 2021.

¹ Protokoll VN §9 Dnr 00007-2020
Protokoll KFM, §258 Dnr 00034-2020

7.1.2 Uppföljning och rapportering

Revisionsfråga: Har nämnden haft en regelbunden uppföljning och rapportering av ekonomi och verksamhet?

Nämndens verksamhet mellan valåren är mycket begränsad jämfört med ett valår. Under verksamhetsåret 2021 har nämnden sammanträtt tre gånger där man följt upp och beslutat om de ärenden som uppkommit under året samt justerat i enlighet med regelverket. Av protokollen framgår vilka ledamöter som närvarat och vilka ärenden som har avhandlats.

Nämnden har vid ett sammanträde i februari gjort en översyn av valdistriktsindelning inför allmänna valen 2022.² I samband med det har medborgare och föreningar via en enkät fått möjligheten att komma med namnförslag på valdistrikten, samtliga namnförslag har tagits i beaktande och utarbetats tillsammans med befintliga områdesbenämningar inom kommunens framtagande och förslag om utformning till valdistriktindelning³ till kommunfullmäktige.⁴ Länsstyrelsen fattar sedan det slutgiltiga beslutet. Vilket har lett till fem (5) nya valdistrikt och samtliga distrikt blivit namngivna istället för benämnd med siffror.

Nämndens ekonomi har följts upp i samband med Tertial 1 och Tertial 2 samt vid bokslut. Nämnden har bevakat och haft kontinuerlig kontakt med kommunledningsförvaltningen om ett eventuellt extraval skulle genomföras under 2021.

Bedömning

- Vi bedömer att nämnden har haft en tillräcklig uppföljning och rapportering av ekonomi och verksamhet.

7.1.3 Beslut om åtgärder

Revisionsfråga: Har nämnden fattat beslut om åtgärder vid avvikelser från budget och verksamhetsmål?

Ett kommunövergripande mål; I Östersunds kommun har vi en tillväxt som jämställd och ekonomiskt hållbar, där alla känner sig delaktiga. Utifrån det övergripande målet har Nämnden har inte haft några beslutade uppdrag för 2021 från kommunfullmäktige.

Endast ett antal nyckeltal följs upp vid valår, och därmed har nämnden inte behövt fatta beslut om åtgärder pga. avvikelser. Man har heller inte haft några avvikelser från budget.

Bedömning

- Nämnden har inte haft några avvikelser angående verksamhetsmål eller budget och har därför inte haft anledning att fatta beslut om åtgärder.

7.1.4 Nämndens arbete med internkontrollplan

Revisionsfråga: Har nämnden bedrivit ett systematiskt arbete med risker utifrån en fastställd internkontrollplan?

Av kommunallagen och nämndens reglemente 6 §, framgår att nämndens ska se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Nämnden har därvid att årligen fastställa och följa upp en plan för den interna kontrollen samt ansvarar för att det finns en struktur för internkontroll. Nämnden har ingen egen förvaltningsorganisation utan administreras av kommunledningsförvaltningen.

² Protokoll VN §3-2021

³ Protokoll VN §8-2021

⁴ Protokoll KF §230-2021

Det finns en kommunövergripande riktlinje för intern styrning och kontroll som gäller för alla nämnder och baserad på riskanalys.⁵

Nämnden har inte beslutat om en risk- och sårbarhetsanalys eller internkontrollplan för 2021 men har ändå följt upp och kontrollerat verksamheten på sina tre sammanträden under året. Däremot har nämnden inför 2022 tagit fram en internkontrollplan och fastställt den 17 februari 2022⁶.

Nämndens hantering av delegationsbeslut följer de riktlinjer som nämnden har. Under året har man haft några få delegationsärenden och delegationsbeslut har anmälts till nämnden löpande under året. Ett stickprov har utförts och delegationsordningen har följts.

Nämnden har även inkluderats i det gemensamma styrnings- och ledningsverktyget Stratsys, för planering, genomförande och uppföljning för att säkerställa att valnämnden följer samma rutiner som övriga nämnder. Det är en åtgärd som införts under 2021 för att ha en bättre planering, uppföljning och kontroll.

Nämnden har tagit fram en processkartläggning för att säkerställa och underlätta planeringsarbetet inför varje val och undvika onödiga kostnader. Ärendet behandlades som ett överläggnings- och informationsärende⁷. Ett dokument man hänvisas direkt till verksamhetssystemet Canea One.

En ny lagstiftning börjar gälla den 1 februari 2022, som syftar till att stärka väljarnas skydd vid röstmottagning och stärka skyddet för valhemligheten. Det blir tydligare för väljare att valseklarna ska väljas och rösterna görs i ordning i enskildhet. Ändringarna i valla-gen tillämpas i samband med valet till riksdagen, region- och kommunfullmäktige den 11 september 2022. Det är också första gången som avskärmningar av valseklare kommer att tillämpas. Det innebär större krav som valnämnd och eftersom 2021 bestod av pandemi och valet 2022 kan eventuellt påverkas av pandemin, ställs ytterligare krav på att valet genomförs på ett säkert sätt för väljare och för röstmottagare. Nämnden har inte genomfört några särskilda åtgärder inför valet 2022. För att valet ska kunna genomföras på ett säkert sätt för väljare och för röstmottagare krävs särskilda åtgärder. Enligt uppgift från hearings följer nämnden de riktlinjer och instruktioner som valmyndigheten tillhandahåller.

Bedömning

- Vi bedömer att nämnden haft en tillräcklig kontroll av verksamheten.
- Anmälan av delegationsbeslut till nämnden har fungerat tillfredsställande under året.
- Vi bedömer att nämnden inte använt ledningssystemet Stratsys för sitt ändamål fullt ut under 2021.
- Vi bedömer att den processkartläggning som gjorts inte är lättillgänglig eller fastställd.
- Vi bedömer att nämnden inte har vidtagit särskilda åtgärder för väljare och för röstmottagare om allmänna valet 2022 eventuellt påverkas av en pandemi. Det ställs likaså större krav på valnämnden utifrån den nya lagstiftningen som träder i kraft den 1 februari 2022.

⁵ Protokoll KS §191 - 2020
Protokoll KFM § 144 - 2020

⁶ Protokoll VN § 1-2022

⁷ Protokoll VN §10 2022

Vi rekommenderar att nämnden ser över vilka möjligheter och resurser för att säkerställa för väljare och röstmottagare att val genomförs på ett säkert sätt under en eventuell pandemi och enligt nya lagstiftningen.

Vi rekommenderar att nämndens processkartläggning diarieförs och görs lättillgänglig och inte endast via verksamhetssystemet Canea One.

7.1.5 Vidtagna åtgärder utifrån föregående års granskning

Revisionsfråga: Har nämnden vidtagit åtgärder utifrån föregående års grundläggande granskning?

Vid föregående års grundläggande granskning noterades att en internkontrollplan (2020) baserat på kommunens riktlinjer för intern styrning och kontroll inte hade tagits fram för beslut.

I granskningen har vi noterat att en risk- och sårbarhetsanalys samt internkontrollplan för 2021 inte har antagits av valnämnden. Inför 2022 kommer nämnden att göra en riskanalys, säkerhetsplan och kommunikationsplanering, ett arbete som görs under våren 2022.

Bedömning

- Nämnden har inte vidtagit någon åtgärd enligt rekommendation, för år 2021.

Vi rekommenderar nämnden att ta fram och besluta om internkontrollplan baserad på kommunens riktlinje för intern styrning och kontroll även mellan valåren.

7.2 RESULTAT, EKONOMI OCH VERKSAMHET

7.2.1 Uppdrag utifrån fullmäktiges övergripande mål

Revisionsfråga: Har nämnden genomfört och återredovisat fastställda uppdrag?

Valnämnden har inte haft något uppdrag från fullmäktige i budget för verksamhetsåret 2021. Nämndens nyckeltal följs upp vid valår:

- Valdeltagande i senaste kommunalvalet, (%).
- Valdistrikt med lägst valdeltagande i senaste kommunalval, andel (%).

Bedömning

Vid föregående års granskning noterades att den ekonomiska styrningen inom nämnden var tillfredställande då nämnden påvisade ett positivt resultat.

7.2.2 Ekonomiskt resultat förenligt med budget

Revisionsfråga: Har nämnden ett ekonomiskt resultat förenligt med budget?

Vi har noterat att i årsredovisningen är driftredovisning för 2021 redovisad i fel redovisningskolumn som avser utfall 2020-12-31. Årsredovisningen är fastställd av nämnden februari 2022⁸.

För 2021 redovisas ett överskott för nämnden på 37 tkr.

⁸ Protokoll VN §2-2022-02-17

Bedömning

- Vi bedömer att nämnden redovisar ett resultat förenligt med budget.
- Vi bedömer att nämnden inte har kvalitetsgranskat årsredovisning för 2021.

Vi rekommenderar att nämnden kvalitet- och korrekturgranskar årsredovisningen innan beslut.

7.3 BEDÖMNING OCH REKOMMENDATIONER

Vår sammanfattande bedömning är att nämnden i huvudsak har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredställande sätt och att den interna kontrollen delvis har varit tillräcklig.

Bedömningen grundar sig på följande bedömningar:

Revisionsfråga	Svar	Kommentar
Intern kontroll		
Har nämnden antagit en verksamhetsplan och budget för sin verksamhet?	Ja	Nämnden har antagit verksamhetsplan och budget för 2021.
Har nämnden haft en uppföljning och rapportering av ekonomi och verksamhet?	Ja	Nämnden har haft tre sammanträden där uppföljning har skett och beslut fattats.
Har nämnden fattat beslut om åtgärder vid avvikelser från budget och resultatmål?	-	Nämnden har inte haft några avvikelser angående verksamhet då nämnden inte haft något uppdrag från fullmäktige. När det gäller ekonomi har man inte haft några avvikelser.
Har nämnden bedrivit ett systematiskt arbete med risker utifrån en fastställd internkontrollplan?	Nej	Nämnden har inte gjort någon riskanalys eller tagit fram internkontrollplan 2021, baserat på kommunens riktlinjer för intern styrning och kontroll och enligt nämndens eget reglemente. Det rekommenderades även i föregående års grundläggande granskning.
Ändamålsenlighet/ Ekonomiskt tillfredsställande		
Har nämnden genomfört och återredovisat fastställda uppdrag?	-	Nämnden har inte haft några uppdrag under 2021.
Ekonomiskt tillfredsställande		
Har nämnden ett ekonomiskt resultat förenligt med budget?	Ja	Nämndens resultat uppgår till 37 tkr för 2021. Dock har man inte kvalitetssäkrat årsredovisningen.

Rekommendationer

- Vi rekommenderar att nämnden ser över vilka möjligheter och resurser för att säkerställa för väljare och röstmottagare att val genomförs på ett säkert sätt under en eventuell pandemi och enligt nya lagstiftningen.
- Vi rekommenderar att nämndens processkartläggning diarieförs och görs lättillgänglig och inte endast via verksamhetssystemet Canea One.
- Vi rekommenderar nämnden att ta fram och besluta om internkontrollplan baserad på kommunens riktlinje för intern styrning och kontroll även mellan valåren.
- Vi rekommenderar att nämnden kvalitet- och korrekturgranskar årsredovisningen innan beslut.

8 KVALITETSSÄKRING

Berörda uppgiftslämnare och verksamhetsansvariga har (har givits möjlighet att) faktagranskat lämnade uppgifter som finns med i revisionsrapporten.

Projektledare svarar för kvalitetssäkring gentemot uppgiftslämnare och av de insamlade uppgifter som används i analysen. Projektledaren har det primära ansvaret för att den analys och de bedömningar och förslag som förs fram är tillräckligt underbyggda.

Ansvarig för kvalitetssäkring har det övergripande ansvaret för att kontrollera om granskningen har en tillräcklig yrkesmässig och metodisk kvalitet samt att det finns en överensstämmelse mellan revisionsfrågorna/kontrollmålen, metoder, fakta, slutsatser/bedömningar och framförda förslag.

9 UNDERTECKNANDE

Projektledare:

Carina Hemmingsson
Sakkunnigt stöd

Kvalitetssäkring:

Leif Gabrielsson
Revisionsdirektör

Signature: Leif Gabrielsson
Leif Gabrielsson (Mar 31, 2022 10:13 GMT+2)

Email: leif.gabrielsson@regionjh.se

Signature: carina Hemmingsson
carina Hemmingsson (Mar 31, 2022 10:10 GMT+2)

Email: carina.i.hemmingsson@regionjh.se

Grundläggande granskning VN 2021

Final Audit Report

2022-03-31

Created:	2022-03-31
By:	carina Hemmingsson (carina.i.hemmingsson@regionjh.se)
Status:	Signed
Transaction ID:	CBJCHBCAABAANKLMKpjZNfzFXM-anoWzfiQbnBHVPZpO

"Grundläggande granskning VN 2021" History

- Document created by carina Hemmingsson (carina.i.hemmingsson@regionjh.se)
2022-03-31 - 8:08:13 AM GMT- IP address: 193.235.118.25
- Document emailed to Leif Gabrielsson (leif.gabrielsson@regionjh.se) for signature
2022-03-31 - 8:08:44 AM GMT
- Document emailed to carina Hemmingsson (carina.i.hemmingsson@regionjh.se) for signature
2022-03-31 - 8:08:44 AM GMT
- Document e-signed by carina Hemmingsson (carina.i.hemmingsson@regionjh.se)
Signature Date: 2022-03-31 - 8:10:44 AM GMT - Time Source: server- IP address: 193.235.118.25
- Email viewed by Leif Gabrielsson (leif.gabrielsson@regionjh.se)
2022-03-31 - 8:12:44 AM GMT- IP address: 104.47.5.254
- Document e-signed by Leif Gabrielsson (leif.gabrielsson@regionjh.se)
Signature Date: 2022-03-31 - 8:13:51 AM GMT - Time Source: server- IP address: 193.235.118.25
- Agreement completed.
2022-03-31 - 8:13:51 AM GMT